

1 SKYRIUS

SKAUSMAS BUVO PAŽĪSTAMAS VISIEMS, KAS ATEIDAVO į *Grande Ospedale della Vita e della Morte* Bolonijos mieste, Italijoje, tačiau jis dar niekad nebuvo toks akivaizdus, kaip pažiūrėjus į tą minią, kuri čia šiandien laukė gydymo. Nora buvo pripratusi prie šių nusikamavusių nelaimėlių, kurie šlubčiojo, lėtai klibikščio ar buvo atnešami į Reno Upės gatvę iš visų Kvodrilatero rajono skersgatvių. Ji ir pati šį rytą ėjo tomis siauromis viduramžiškomis gatvelėmis į itin vykusiai pavadintą Didžiąją gyvenimo ir mirties ligoninę, bet jos žingsniai buvo guvūs ir ryžtingi, ne tokie kaip baugščių, sergančių ar kraujuojančių vargšelių, diena iš dienos nepaliaujamu srautu plūstančių iš savo lindynių.

Bėda ta, kad, net ir skyrus jiems visą savo dėmesį, taikliai nustatius diagnozę ir parinkus tinkamiausią gydymą, pernelyg daug kas priklausė nuo paprasčiausios sėkmės. Ji įgudusia akimi nužvelgė registratūrą, tyliai meldamasi, kad sugebėtų atskirti, kuriems reikalinga neatidėliotina pagalba. *Gyvenimas ir mirtis*. Riksmi, maldavimai ir dejonės, kad ir labai garsūs, nebuvo tokie svarbūs kaip jų priežastys, o šias reikėjo nustatyti itin greitai. Tyli karštinė pražiūrėta gali pasklisti oru, jei pacientas nebus karantinuotas. Rankų lūžiai, nors ir labai skausmingi, privalės palaukti.

– *Dottoressa**.

Berniukas, laikantis už rankos jaunesnį vaiką, trūktelėjo jos rankovę. Nora dar nebuvo daktarė, tačiau išgirdus šį kreipinį į skruostus plūstelėjo karštis. *Neilgai trukus.*

– *Un momento*, – tarė Nora, nuo jo pakėlusį akis į moterį, atsišliejusią į ligoninės duris, jos siluetą išryškino vėlyvos popietės saulė.

Ji šnopavo sunkiai ir nerangiai kaip vaikas, nenoriai stuksestantis pianino klavišus. Pamišusi kraujuojančią žaizdą vaiko priešais ją skruoste, Nora skubiai priėjo prie moters.

– *Signora***, kas jums?

Buvo akivaizdu, kad ji neturtinga ir kad jai prasidėjęs gimdymas; tačiau moteris paprastai gimdydavo namie. Jos nešlitiniuodavo įkaitusiomis, dulkėtomis gatvėmis, viena ranka prisilaikydamos pilvą, į ligoninę, ypač žinant, kad palatose dažnai įsisukdavo rožė. Ši itin užkrečiama karštinė atgrasydavo ligonius kreiptis pagalbos, nes šio miesto žmonės sužinodavo ir paskleisdavo blogas žinias apie ligoninę greičiau, nei jas suuosdavo daktarai.

– Jau praėjo viena diena ir naktis. Man reikia pagalbos.

Moteris žioptelėjo ir sukando dantis, sugriebus dar vienam sąrėmiui, nuo paskutiniojo praėjus vos kelioms akimirkoms.

– Pjerai! Greičiau! – pašaukė Nora, moteriai visu svoriu užgulus jai ant rankos.

Jeigu sąrėmiai tokie dažni, jos gali nesuspėti įeiti vidun. Pjeras, stambus sanitaras, tučtuojau prišoko su kėde ant ratukų,

---

* Daktarė (it.). (Čia ir toliau – *vert. past.*)

** Ponia (it.).

pasodino moterį ir nė nestabtelėjęs nusivežė ją pro registratūrą. Nekreipdamas dėmesio į laukiančių pacientų protestus, jis nustūmė gimdyvę koridoriumi moterų palatos link. Nora nuskubėjo įkandin. Neradusi tuščios lovos, ji skubiai pastatė širmą.

– Liko mažai laiko, tiesa? – sušnibždėjo Norai Pjeras. – Gal man ją tiesiog palikti kėdėje?

Nora susiraukė, prisiminusi, ką moteris sakė. *Praėjo viena diena ir naktis.*

– Ilgai laukti nereikės, – pasakė ji pacientei. Ir kodėl ji čia atsibeldė? – Paguldyk ją ant stalo, kad galėčiau apžiūrėti, – paliepė Pjerui.

Nepaisydamas didžiulio moters svorio ir beviltiškų dejonų, sanitaras lengvai užkėlė ją ant stalo, Nora atsinešė šūsnį švarių drobių, buteliukų su atidžiai sumaišytu skystu tepalu ir gerai suspaustų piliulių iš sesers Madonos Agnietės vaistinės. Pasidariusi daugiau erdvės darbui, Nora pakėlė apdriskusius sijonus, kurių palankos buvo suteptos tokia pat amžina rūdžių spalva kaip ir viskas šiame mieste. Nustebusi stabtelėjo, nes buvo įsitikinusi, kad jau pamatys kyšančią kūdikio galvutę, bet neatrodė, kad būtų nubėgę vandenys, o čiuopdama suprato, jog ir gimdos kaklelis dar neprasivėręs.

Tikriausiai jos veidas šį tą išdavė, nes moteris atsirėmė ant alkūnių ir caktelėjo liežuvium, atkreipdama į save Noros dėmesį.

– Aš mirsiu? – paklausė ji.

– Žinoma, ne, – atsakė Nora, stengdamasi nuslėpti sumišimą ir nerimą. – Kuo jūs vardu?

– Atrodo, šis mane pražudys, – atsakė moteris ir vėl sudejavo.

Ji sugniaužė kumščius, sąrėmis praėjo, ir moteris susmuko ant stalo.

– Gimdėte anksčiau? – pasiteiravo Nora.

– Keturis kartus. Išgyveno du, – žioptelėjo ji. – Niekad nebuvo bėdų, bet...

Veidas persikreipė ir ji vėl iškeliavo į kitą pasaulį, kuriame karaliavo vien tik skausmas.

Pjeras klausiamai pasižiūrėjo į Norą, tačiau ji negalėjo jam atsakyti. Pastaruosius trisdešimt metų visos Bolonijos universiteto medicinos studentės galiausiai pasirinkdavo akušeriją, jei tik jų iškart nenukreipdavo į pribuvėjų specializaciją. Atrodė įprasta, kad savo gebėjimus jos pritaikytų kitoms moterims padėti, taigi Nora lankė papildomas paskaitas, mokėsi ir dirbo, stengdamasi tobulinti savo įgūdžius. Tik dabar ji neišmanė, ką daryti, bet šios moters gyvenimas buvo vertesnis už jos išdidumą.

– Nežinau, – šnipstelėjo ji. – Dėl Dievo meilės... Pakviesk ką nors!

Padėti ji negalėjo, bet gerai suprato, kad laiko likę nedaug. Nors niekada nebuvo to mačiosi, Nora žinojo apie ilgai truncančio gimdymo pavojus: traukuliai, apopleksija, pogimdyminė karštinė.

Pjeras dėbsojo į ją nieko neišduodančiu žvilgsniu.

– Ką?

– Bet ką. Argi panašu, kad aš galėsiu jai padėti?

Profesorius Pera buvo įgudęs padėti moterims per sunkius gimdymus. Kaip ir sesuo Paula Benedikta. Reikėjo tikėtis, kad vienas iš jų bus kur nors netoliese. Pjeras išbėgo, Noros skruostai degė iš gėdos ir nusivylimo. Ji pakvietė vyriausiąją palatos seserį

Mariją Selestę ir paprašė karšto vandens bei skudurų. Nora su liesa, bet stipria vienuole pavertė pacientę ant šono ir prispaudė delnus jai prie strėnų, kad gimdyvė per sąrėmį galėtų į juos įsiremti, bet tai nė trupučio nepadėjo. Tada iš už širmos švytuodama sijonu ir atsisėgdama rankogalius įžengė kita moteris.

Nora jos neatpažino, tačiau moteris atsinešė daktaro krepšį.

– Ką čia turite? – paklausė ji.

Moteris buvo aukšta, juodas garbanas, kaip darbui ligoninėje, susirišusi kiek per laisvai. Švelni smakro linija visiškai nesiderino prie griežtai surauktų antakių.

Sesuo Marija Selestė su palengvėjimu atsiduso, ir Nora mažumėlę atsipalaidavo. Kad ir kas buvo toji moteris, vienuolė ja pasitikėjo.

– Nesu tikra, – prisipažino Nora. – Sąrėmiai dažni, kartojasi mažiau nei kas trisdešimt sekundžių...

– Matau, – nutraukė ją moteris. – Tikriausiai kaklelis neatsivėręs, antraip nebūtumėt manęs kvietusios. Ar pamatavai jos dubenį?

– Patikrinau tik kaklelį, – raustelėjusi pasakė Nora. Ši moteris įpratusi nurodinėti, bet kas ji tokia? – Ji jau yra gimdžiusi, keli vaikai išgyveno, taigi atstumas turėtų būti tinkamas.

– Nors ir gimdžiusi anksčiau, tai dar nereiškia, kad jos kūnas negalėjo pasikeisti. Pasižiūrėk į ją, – piktai ištarė moteris. – Trumpas kaklas, pakumpusi. Turi atpažinti šiuos ženklus. – Ji petimi stumtelėjo Norą toliau nuo stalo galo. – Leisk man apžiūrėti.

Nieko nesakiusi pacientei, moteris pakišo rankas po jos sijonu. Nora įsiseidusi dirstelėjo į Pjerą, šis tyliai sužiopčiojo virš pasilenkusios moters nugaros: *Dottoressa*.

– Kaip ir maniau, – po akimirkos ištarė *dottorressa*. – Dėl prastos mitybos kaulai pasidarę pernelyg trapūs. Mažiau nei penki centimetrai tarp gaktinės sąvaržos ir kryžkaulio kyšulio ir ne ką daugiau nuo vieno šono iki kito.

Ji ėmė kuistis pravirame Noros krepšyje. Nora jos nestabdė. Buvo skaičiusi apie atvejį, kai moters dubuo po nemažo skaičiaus gimdymų susiaurėjo, bet buvo visai pamiršusi, kol jai priminė ši griežta paslaptinga daktarė.

– Kabliuko neturiu, – tyliai ištarė Nora.

Ji buvo mačiusi Londone atliekamų kraniotomijų, kai daktarai nužudydavo ir pašalindavo gabalais negimusį kūdikį, siekdami išgelbėti motinos gyvybę, tačiau nemanė, kad kada nors to prireiks čia, kur Katalikų Bažnyčia tokias procedūras draudė.

Daktarė nustebusi pakėlė į Norą akis.

– Dieve brangus, tikiuosi, kad neturi. – Ji paėmė skalpelį ir patikrino ašmenis. – Kabliuko, – sumurmėjo su panieka balse. – Tu tikriausiai toji anglė, kuri atlieka eksperimentus su eteriu. Paruošk adatas, kol pasikalbėsiu su paciente. Atliksime cezario pjūvį.

Nora stengėsi išlaikyti ramų žvilgsnį ir suvaldyti rankų drebulį. Tik linktelėjo, nes negalėjo kalbėti. Ji buvo skaičiusi apie cezario pjūvius panašiai, kaip skaitydavo pasakas ar istorijas apie jūrų pabaisas. Žinojo apie vieną paskelbtą atvejį Anglijoje, kai išgyveno ir gimdyvė, ir naujagimis. Tačiau tas pasakojimas buvo kone šimto metų senumo, labiau legenda nei tikra istorija: kaimo pribuvėja Alisa O’Nyl operacijai panaudojo skustuvą, o vyras nubėgo pusanatro kilometro, kad atneštų jai šilkinio siūlo ir siuvėjo adatų. Čia, Europos žemyne,

cezario pjūviai nebuvo tik mitas, bet vis tiek atliekami retai ir dažnai pasibaigiantys mirtimi. Per visus metus, praleistus Bolonijoje, Nora nematė nė vienos tokios operacijos ir nesitikėjo pamatyti.

Tikriausiai jos baimė buvo akivaizdi, nes *dottoressa* pakreipė galvą.

– Nesi to mačiusi?

– Ne, – gūždamasi prisipažino Nora.

Dabar ją išvys ar pasiųs atvesti ką nors labiau patyrusį.

– Ar sugėbėsi laikytis nurodymų?

Nora linktelėjo kaip vaikas, žadantis būti paklusnus, kad tik jos neišsiųstų.

– Gerai. Dar nesu to bandžiusi su eteriu, bet girdėjau, kad turi su juo daug patirties.

Nora prasižijo, bet moteris kilstelėjo antakius.

– Taip, tuoj pat, – tepasakė ji ir nubėgo atsinešti garintuvo.

– Ji miega, – paskelbė Nora, praėjus penkioms minutėms, ir nuėmė pacientei nuo veido inhaliatorių. – Panaudojau dvidešimt lašelių, tai turėtų duoti mums... – ji nutilo, nes daktarė jau pjovė.

– Paaiškinsi apie savo stebuklingą vaistą vėliau. Dabar reikia dirbti, – atžariai tarė moteris.

– Bet mes nė neįsitikinome, ar ji nieko nejaučia! – šnipstelėjo Nora, pasibaisėjusi žiūrėdama į platų pjūvį.

Ji taip pat nepatikrino pacientės pulso ir kvėpavimo dažnumo – būtiniausių rodiklių, patikinančių, kad eteris naudojamas saugiai.

– Ji nieko nejaučia, – pasakė daktarė. – Nė nekrūptelėjo. Gimdymas labai užsitęsęs, daugiau negalime delsti nė minutės. Turėsi man padėti su plėstuvu.

Nora pripuolė prie savo krepšio.

– Maniškis ant stalo. Ten, prie jos kojos, – nekantriai mostelėjo galva daktarė, ir Nora, ištiesusi pro ją ranką, ėmė apgraibomis jo ieškoti tarp pacientės sijono klosčių. – Užstoji šviesą, – subarė ją daktarė. – Žinau, kad jau tikriausiai esi dalyvavusi operacijose, tad nesielk kaip kokia naujokėlė.

Nora suspaudė lūpas, kad jos nevirpėtų, ir ėmė skubiai, įgudusiais judesiais valyti kempine kraują. Rankoje laikė plėstuvą, laukdama daktarės nurodymų.

– Turi dirbti sparčiau. Aš jau seniausiai perrišau kraujagysles.

– Atsiprašau, daktare...

Nora laukė, kol moteris arba sesuo Marija Selestė pasakys jos pavardę, tačiau nė viena neatsakė.

– Valyk.

Nora vėl pavėlė kempine. Pjūvis buvo padarytas išilgai nuo gaktos iki šonkaulių, keliais centimetrais dešiniau bambos. Ar ji pjovė aklai? Ar bandė kaip nors nepakenkti placentai? Norai kėlė nerimą didelis kiekis kraujo, tačiau buvo skaičiusi, kad įpjovusios placentą dabar jos iki alkūnių skendėtų kraujyje.

– Kaip...

– Man reikia daugiau erdvės. Labiau plėsk.

Nora spustelėjo plėstuvą, stebėdama iš žaizdos plūstantį kraują ir kitus skysčius. Net jei ir išdrįstų, nebuvo kada prabilti apie savo nuogąstavimus. Daktarė pasilenkė ir giliai sukišo rankas. Nora krūptelėjo. Ši moteris elgėsi įžūliai ir beatodairiškai,

panašiai kaip Listonas ir Vikeris, Londono chirurgai, pagarsėję greitumu ir neatsargumu.

– Kūdikis atsisukęs veidu, – sumurmėjo *dottoressa*. – Vien bėdos šiandien.

Ji įtempė dilbius, tada trūktelėjo ir ištraukė naujagimį, kruviną ir aplipusį baltomis apnašomis. Naujagimio ilgos galūnės įsitempė ir išsiskėtė lyg kompasos rodyklės.

– Ji gyva.

Nora pagaliau iškvėpė sulaikytą orą, krūtinė atsipalaidavo.

– Ši – taip, – greitai ištarė daktarė ir atkišo naujagimę – dabar jau klykiančią – seseriai Marijai Selestei. Tada pagriebė adatą ir alkūne stumtelėjo Norą į šoną. – Tu man trukdai, – piktai burbtelėjo.

Nenorėdama būti trečią kartą išbarta, Nora atsitraukė, nors ir knietėjo pamatyti pjūvio kraštus ir greitai – kone kaip pakliuvo – judančią adatą. Ar ji atskirai siuvo visus sluoksnius? Kokiais dygsniais? Nora žinojo, kad pagrindinė tokios operacijos bėda buvo siūlės – jos turėjo būti pakankamai tvirtos, kad atlaikytų galingus susitraukimus pasišalinant nuovalai, bet ir ne giluminės, kad nesukeltų infekcijos. Jei silpnos siūlės praplyštų ir gimda atsivertų, pacientės lauktų lėta ir skausminga mirtis.

Pamatysiu, kai tvarstysiu žaizdą, – pasakė sau Nora, tačiau kai tam atėjo laikas, ją pasiuntė prie pacientės galvos patikrinti pulso ir kvėpavimo, o uždėti tvarstį buvo patikėta seseriai Marijai Selestei.

– Kada ji pabus? – paklausė daktarė.

– Negaliu pasakyti tiksliai, bet turėtų jau netrukus, – atsakė Nora, gailėdamasi, kad negali būti tikslesnė.

Tačiau pateikti miglotą atsakymą buvo geriau nei suklysti, tad ji tik prikando liežuvį, kai daktarė susierzinusi suspaudė lūpas.

Vis patikrindama pacientę Nora ėmė tyliai valyti instrumentus ir plauti kempines. Gimdyvės vyzdžiai susitraukė įprastai ir ji krustelėjo, kai Nora bakstelėjo adata jai į pirštą.

– Minutė ar dvi, ne daugiau, – surizikavo paskelbti Nora.

Daktarė linktelėjo, toliau duodama nurodymus seseriai Marijai Selestei.

– Ji turės gauti tik skysčių. Sultinio, pieno, miežių antpilo, bet kuo daugiau. Ir nuolat tikrinkit tvarsliavą.

Pacientė sudejavo.

– Viskas gerai. Jūs sveika ir jūsų kūdikis sveikas, – pasi-
lenkusi prie jos pasakė Nora. Balsas buvo kimus, žodžiai ne-
rangūs, nes ir pati nesitikėjo juos išgirsti. Kalbant ją užplūdo
palengvėjimas. – Nejudėkit. Turite ilsėtis.

Moteris sumirksėjo ir nieko nematančiu žvilgsniu aprėpė kambarį. Drėgnas ir šaltas delnas susirado Noros riešą ir neįtikėtinai stipriai suspaudė, tačiau greitai ji neteko jėgų. Panika.

– Šš, – nutildė ją Nora, nutraukdama baimės persmelktą
vapėjimą nesuprantama itališka tarme. Pamačiusi, kaip šalia
susiraukė daktarė, paaiškino: – Kartais pabudę pacientai būna
sutrikę.

– Girdėjau.

Daktarė žiūrėjo, kaip Nora nuramino pacientę ir paklausė jos vardo. Liučija. Pavardės ji nepasakė.

– Jums buvo atlikta operacija, – pasakė Nora, pamačiusi, kaip Liučija perbraukė pirštais subliūškusį pilvą, ieškodama kūdikio. – Jūsų duktė gyva ir sveika. Kai tik sugis žaizda,

galėsite keliauti namo, – patikino ją, eidama šalia neštuvų, dviem sanitarams išnešant moterį.

– Štai ten yra laisva lova, – pasakė sesuo Marija Selestė Norai. – Kur anksčiau gulėjo mergina nuplikytomis rankomis.

Rožė pasiglemžė dar vieną auką.

– Paklodės švarios, – padrašinamai pridūrė sesuo Marija Selestė.

– Žinoma. Ačiū. Pasirūpinsiu, kad Liučija patogiai įsitaisytų.

Kai Nora sugrįžo prie operacinio stalo, širmos jau buvo atitrauktos, daktarė dėjosi į krepšį instrumentus.

– Nereikėjo suteikti Liučijai netikrų vilčių, – pasakė ji susiraukusi. – Tai padaryti lengviausia. Tačiau niekuo nepagrįstas optimizmas gali pakenkti daktaro reputacijai.

– Bet operacija buvo sėkminga, – tarė Nora. – Gijimas visada sudėtingas, tačiau kuo gi pakenktume, pasakę pacientei kelis padrašinamus žodžius?

– Labai daug nesitikėčiau. Ji išsekusi. Per ilgai gimdė. Tai niekada nebūna geras ženklas. – Daktarė spragtelėjusi užsegė krepšio sagtį. – Bet tavo eteris buvo naudingas. Be jo šokas ir skausmas veikiausiai būtų ją pražudę.

Nora atsargiai dirstelėjo į moterį.

– Anksčiau nebuvote jo naudojusi?

– Ne. Egipte gydžiausi džiova. Tik praėjusią savaitę grįžau į Boloniją, – dalykišku tonu pasakė ji.

– Ak. – Norai ir iki tol buvo nejauku, o toks atviras prisipažinimas sutrikdė dar labiau. Kaip teisingai atsakyti, kai kitas daktaras pareiškia mirtinai sergąs? Bet moters odos spalva buvo graži. Tiesą sakant, daktarė atrodė trykštanti sveikata, patraukliai apkūni ir nė karto nekostelėjo. – Atrodo, laikas

užsienyje išėjo jums į naudą. Niekad nebūčiau supratusi, – pasakė Nora, nesugalvojusi nieko geriau.

– Ačiū. Man regis, šįkart prabuvau ten užtektinai ilgai. Išvykau prieš dvejus metus, bet labai ilgėjausi darbo ir kuo toliau, tuo labiau nekantravau. Nors ir ten turėjau ką veikti. Tiesiog neįtikėtina, kiek moterų gimdė man būnant netoliese.

Nora neišmanė, ką atsakyti, tad tik nusišypsojo. Tada prisiminė, kas ją ką tik nustebino.

– Esate atlikusi cezario pjūvių *be* anestezijos?

Moteris keistai į ją pasižiūrėjo.

– O kaip kitaip?

Nora mintyse pakartojo viską, kas nutiko pastarąją valandą, trumpus ir aiškius daktarės nurodymus.

– Maniau, kad darėte tai su gyvomis moterimis.

– Be abejo.

– Ir jos išgyveno?

– Nemažai. – Ji pavartė akis. – Patikėk, tam reikia įgūdžių ir trupučio sėkmės. Jūs, anglai, labai tvirtai laikotės savo įsitikinimų.

– Netiesa, – atsakė Nora, nors tai buvo akivaizdu.

Jei ji nebūtų laikiusis savo, argi dabar būtų čia?

– Taip, pripažįstu, kad tavo įgūdžiai su eteriu stulbinami. Norėčiau apie jį sužinoti daugiau.

Kalbant jos išraiška tapo malonesnė, tad Nora sukaupė visą drąsą.

– Galbūt, kai aprašysite šitą atvejį...

Ji nutilo, kai daktarė paniekinamai prunkštelėjo.

– Aprašysiu? Kas turi tam laiko? Be to, kaip jau sakiau, nesu tikra, ar moteris išgyvens. Jei nėra kito būdo kūdikiui

gimti, geriau išpjauti jį kuo greičiau, vos tik prasideda gimdymas – ar net anksčiau, – kad gimdyvė taip neišsektų.

– Bet vis tiek jūsų chirurginiai gebėjimai...

– Aišku, kad jie verti jūsų apkerpėjusių chirurgų Anglijoje dėmesio. Bet jie niekada to neperskaitys, tad kokia prasmė? Esu aprašiusi ne vieną sėkmingą atvejį, kad jie galėtų pasimokyti šios metodikos.

– Tikrai?

Noros klausimas kažkuo suerzino daktarę. Ji atsakė ramiau, lygiu balsu:

– Taip. Jei nerasi mano knygos apie akušeriją, tai tikrai nesunkiai rasi mano motinos. Galbūt apie ją girdėjai? „Naujasis menas...“

Nora ją nutraukė:

– Jūsų motina – daktarė Marenko? Iš Banjakavalo?

Nora turėjo seną jos knygą, nes naujų leidimų nerado, ir nors drąsūs Marenko teiginiai apie cezario pjūvį baugino ir kartu žavėjo, Norai iš jų buvo mažai praktinės naudos, nes ji nesuprato paprastų daktarės Marenko parašytų žodžių: *Ponios B. pjūvis buvo užvertas įprastu būdu*. Gimdos susiuvimo paslaptis dirgino Norą kaip odos bėrimas. Ji buvo taip arti...

Daktarė atsakydama vyptelėjo.

– Taip. Ji buvo mano mama.

– O aš nė nežinojau, kad tai moteris.

– Matau, kad daug ko nežinai, – abejingai mestelėjo daktarė. – Taip negalėsi padėti moterims, kurioms reikės tavo pagalbos. Mudvi vėl turėsime dirbti kartu ir kitą kartą norėčiau, kad būtum geriau pasiruošusi ir nesimaišytum po kojom.

Nora nugurkė seilę.

– Gerai, daktare...

– Marenko. – Ji paėmė rankšluostį ir nusisausino rankas. – Man pasakojo apie tave – Horacijaus Krofto mokinę. – Daktarė numetė rankšluostį. – Esi nebloga, bet ne tokia gera, kaip tikėjaisi. Pabūk prie pacientės, kol ji galės išgerti sultinio.